

GGG + 104

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Od Sfinge do Sfinge v knjigi

Pred kratkim je izšla knjiga z naslovom *Himalajski vodja od Sfinge do Sfinge*. Napisala jo je Dušica Kunaver v sodelovanju z 31 soavtorji, alpinisti, člani odprav, ki jih je vodil njen pokojni mož Aleš Kunaver. S knjigo želijo zaznamovati štirideseto obletnico poleta, ki je tragično zaključil njegovo pot od Sfinge do Sfinge.

MAJA BERTONCELJ

»Aleš je velikokrat rekel, da bova na stara leta pisala knjige. Vedno je bil zelo pozoren na dokumentiranje, zato imajo vse odprave, ki jih je vodil, obširne filmske in zvočne zapise. Na prvi jugoslovanski himalajski odpravi – Trisul 1960 – je bil član odprave in istočasno filmar. Snemal je tudi na prihodnjih odpravah ali pa je bil eden od filmarjev. TV Slovenija in Slovenski filmski arhiv hranita vse te filme in tudi obsežno avdio gradivo pogovorov baza – stena, ki dajejo izjemno dokumentarno sliko dogajanja v steni. 'Majhen narod smo, zato moramo narediti marsikaj velikega,' je Aleševa misel, ki jo je mnogokrat izrazil. Slovenci smo gorski narod z nenavadno posebnostjo: vsi si želimo vsaj enkrat v življenju stati na vrhu Triglava. To je tiba, nikjer zapisana, a trdno veljavna želja vsakega od nas,« predstavitev knjige *Himalajski vodja od Sfinge do Sfinge* začne Dušica Kunaver.

Vodja najboljšega alpinističnega moštva

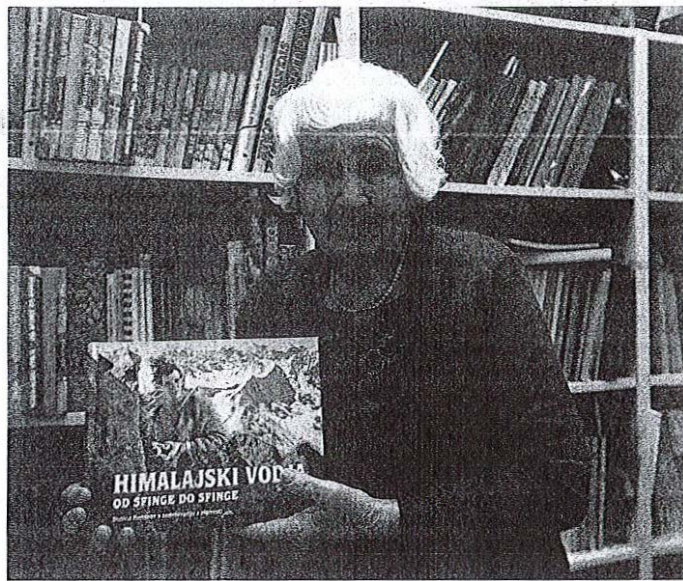
Aleš Kunaver pripada prvemu povojnemu rodu slovenskih alpinistov. Postal je himalajski vodja, vodja tedaj najboljšega alpinističnega moštva na svetu. Prijatelj je vodil najprej na šestisočake Hindukuša, nato na en himalajski sedemtisočak in na tri osemtisočake. Knjiga opisuje njegovo pot, ki jo je

skupaj s prijatelji prehodil po Himalaji od njegovega prvega vzpona v triglavski Sfingi do zadnjega poleta proti Triglavu, kjer je v helikopterski nesreči tragično umrl 2. novembra 1984. V letu 2024 bo od tega minilo štiri desetletin s to knjigo želijo zaznamovati to obletnico. Knjiga se začne in konča s Sfingo. »Sfinga je bila pred letom 1961 zadnja uganka Triglavске stene. Aleš je ta štiri stometrski skalnati 'problem' s prijatelji oblegal celih sedem let. Šele po vrnitvi s Trisula je lahko rekel: 'Rešen problem ni več problem.' Naslednjih več kot dvajset let je iskal in tudi našel vedno nove in vedno težje naloge v gorah. Najprej šestisočaki v Hindukušu, nato sedemtisočak Anapurna in že so bili na vrsti osemtisočaki – Makalu, Lotse, Manaslu, dokler se ta visoka pot pod himalajsko nebo ni ustila.

»Posamezne odprave imajo kar precej v knjigah objavljenih opisov, ta knjiga pa je dejansko zbirnik pionirskega obdobja slovenskega himalajizma.«

vila na domačem nebu, prav blizu triglavske Sfinge,« opisuje Dušica Kunaver.

Pravi, da knjiga prinaša tudi tiho željo – da bi se Slovenci malo bolj zavedali svojih odlik, tudi v gorah. »Dva milijona nas je – vsi skupaj ne bi mogli napolniti niti

Dušica Kunaver s knjigo z naslovom *Himalajski vodja od Sfinge do Sfinge* / Foto: Gorazd Kavčič

predmestja večjega mesta, a dosegamo nenavadne uspehe na mnogih področjih. Rod alpinistov, ki jih opisuje naša knjiga, je v 15 letih (od Trisula 1960 do Makaluja 1975) zrasel iz himalajskih začetnikov v najboljši alpinistično moštvo na svetu. Tak dosežek je v svetovni alpinistični zgodovini enkrat in neponovljiv, saj je na zemlji zmanjkalo nedotaknjenih sten osemtisočakov.« Knjiga je nekakšen zbirnik pionirskega obdobja slovenskega osvajanja himalajskih sten. »Posamezne odprave imajo kar precej

v knjigah objavljenih opisov, ta knjiga pa je dejansko zbirnik pionirskega obdobja slovenskega himalajizma. Dragoceni so predvsem zapisi alpinistov, udeležencev odprav, ki so v knjigi prispevali svoja osebna doživljanja. Ti fantje so bili sposobni velikih dejanj v gorah, a opisujejo jih brez velikih besed,« je povedala Dušica Kunaver.

Predaval v petih jezikih

Aleš Kunaver je bil zelo cenjen. »Po vsaki odpravi je dobival veliko vabil za predavanja po vsej Evropi. Predaval je v petih jezikih. Na

ta potovanja sva hodila skupaj, zato sem imela priložnost spoznati neverjetno občudovanje našega alpinističnega moštva. Tuji alpinisti so cenili predvsem medse-

»Aleš je velikokrat rekel, da bova na stara leta pisala knjige. Vedno je bil zelo pozoren na dokumentiranje, zato imajo vse odprave, ki jih je vodil, obširne filmske in zvočne zapise.«

bojno tovarištvo, ki je našemu moštvu omogočalo tako nenavadne dosežke. Aleš je bil rojen vodja, ki je izžareval tudi zaupanje in varnost.

se dogajali pred več kot štiri desetimi leti, tudi daje širši pogled na dogajanja,« zaključuje. Knjiga ima več kot 360 strani.

Kultura

France Voga z Dovjega je trinajsto knjigo posvetil športu v domačem kraju. Stran 14



Pogovor

Radovljčan Rožle Bregar je snemalec, režiser in neustrašen pustolovec. Stran 15



Zanimivosti

Urška Perenič je pripravila biografijo Ivan Tavčar – Na valovih življenja. Stran 16

